

AANBOD VOOR GEMEENTEN

Klimaatgemeenten

▪ Aanleiding

In 2011 ondertekenden alle Limburgse gemeenten het Burgemeestersconvenant voor Energie. Europa lanceerde enkele jaren later een opvolger voor dit convenant, het Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie. Ook dit engagement werd vlot ondertekend door de Limburgse gemeenten.

Via dit convenant verbindt het gemeentebestuur zich om tegen 2030 minstens 40% CO₂ te reduceren en haar gemeente weerbaar te maken tegen de gevolgen van de klimaatverandering.

Ook voor dit Burgemeestersconvenant is de provincie Limburg territoriaal coördinator en staat de gemeenten bij in de administratieve afhandeling én bij de uitvoering van de klimaatplannen.

▪ Aanbod

Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie

Een gemeente heeft, na ondertekening van het convenant, 2 jaar tijd om een klimaatplan in te dienen bij Europa. Vanaf dan moet elke 2 jaar worden gerapporteerd over de voortgang van de acties.

De provincie maakte een modelactieplan op waarmee de gemeente verder aan de slag kan om haar gemeentelijk klimaatbeleid vorm te geven. Aangezien bijna alle gemeenten intussen een klimaatplan hebben, ligt de focus van de provinciale ondersteuning de komende jaren op uitvoering van deze plannen. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met partners om op die manier aanbod voor gemeenten op elkaar te kunnen afstemmen en optimaliseren.

Om een breed aanbod te kunnen uitrollen, verenigen verschillende provinciale diensten en partnerorganisaties zich in een stuurgroep klimaatgemeenten. Concreet aanbod wordt verder uitgewerkt in verschillende werkgroepen, met elk een eigen thema. Een duidelijk overzicht hiervan kan je terugvinden in het schema.

Geïntegreerd werken

Door de expliciete toevoeging van het thema klimaatadaptatie (aanpassing aan de klimaatverandering) aan het gemeentelijke klimaatbeleid, is het meer dan ooit belangrijk om met alle gemeentelijke diensten geïntegreerd samen te werken. Elk beleidsdomein kan zijn steentje bijdragen.

Om gemeenten op weg te helpen naar een geïntegreerd klimaatbeleid, schreef de provincie klimaatfiches per beleidsdomein om de uitdagingen voor dat domein in beeld te brengen.

Om een goede geïntegreerde werking te verkrijgen, is het belangrijk de klimaatdoelstellingen en -ambities van de gemeente op te nemen binnen de prioritaire beleidsdoelstellingen én het meerjarenbudget van het bestuur. Gemeenten kunnen de Sustainable Development Goals (SDG's) gebruiken als kapstok. Om daarmee te helpen, schreef de provincie een document met suggesties en voorbeelden van de integratie van deze SDG's in de beleids- en beheerscyclus.

Burgemeesters worden op regelmatige basis in regionale groepen bijeengebracht om hen te informeren over de stand van zaken van het klimaatbeleid en het aanbod van de provincie.

Ook voor de schepenen wordt jaarlijks een provinciale bijeenkomst georganiseerd, waar het lokale klimaatbeleid op de agenda staat.

Risico- en kwetsbaarheidsanalyse

Eén van de vereisten voor het Burgemeestersconvenant is het opstellen van een risico- en kwetsbaarheidsanalyse. Deze analyse geeft een beeld van de kwetsbaarheid van de gemeente voor gevolgen van de klimaatverandering zoals hitte, droogte, overstromingen en stormen. Deze informatie is belangrijk bij het bepalen van de prioritaire maatregelen die de gemeente moet nemen om haar veerkracht te verhogen.

De provincie maakte zo'n analyse voor elke gemeente.

Rapport klimaat en energie

Sinds 2016 bundelt het provinciebestuur jaarlijks heel wat klimaatgerelateerde gegevens in een gemeentelijk klimaatrapport. Dit rapport is een hulpmiddel om het gemeentelijke klimaatbeleid te evalueren en bij te sturen.

Het rapport met de meest recente gegevens is steeds raadpleegbaar via de databank Provincies in Cijfers (www.provincies.incijfers.be). In deze databank zijn nog heel wat bijkomende gegevens terug te vinden die ook van pas kunnen komen voor een evaluatie van het klimaatbeleid.

Rapport klimaatscenario's

In dit rapport zijn de belangrijkste gegevens in verband met toekomstige klimaatveranderingen voor de stad of gemeente opgenomen. Het geeft aan waar de uitdagingen voor de gemeentelijke klimaatadaptatie liggen en in welke mate het gevoerde beleid impact heeft. Dit rapport is te raadplegen via de databank Provincies in Cijfers (www.provincies.incijfers.be)

Rapport adaptatiemaatregelen

Dit rapport bundelt voor jouw stad of gemeente de belangrijkste gegevens op het gebied van adaptatie (aanpassen aan de gevolgen van het veranderende klimaat), rekening houdend met het kader van het Burgemeestersconvenant. Het provinciebestuur wil op deze manier relevant cijfermateriaal ter beschikking stellen aan lokale actoren en gemeenten om hun klimaatadaptatiebeleid vorm te geven en te monitoren. Dit rapport is te raadplegen via de databank Provincies in Cijfers (www.provincies.incijfers.be).

FutureProofedCities

Nuhma heeft aan alle Limburgse gemeenten het aanbod gedaan om gratis gebruik te maken van de FutureProofedCities tool. Dit online instrument is een hulpmiddel voor de monitoring, communicatie en implementatie van het gemeentelijke klimaatplan. De tool kan de gemeente helpen om de interne organisatie rond de uitvoering van het klimaatplan te verbeteren en burgers nauwer te betrekken bij concrete acties van het bestuur. Meer informatie over de tool is terug te vinden op <http://cities.futureproofed.be>.

De provincie heeft op regelmatige basis overleg met FutureProofed en Nuhma voor een goede afstemming tussen de tool en de provinciale klimaatondersteuning.

Bijeenkomst klimaatgemeenten

Een tweetal keren per jaar organiseert de provincie een bijeenkomst voor alle gemeenten, die helemaal in het teken staat van het gemeentelijke klimaatbeleid en het Burgemeestersconvenant. Tijdens deze bijeenkomsten wordt aandacht besteed aan de administratieve verplichtingen die gepaard gaan met het Burgemeestersconvenant, maar ook de implementatie van de gemeentelijke klimaatplannen komt aan bod, o.a. door toelichtingen over interessante projecten en opportuniteiten.

Klankbordgroep klimaatgemeenten

Het aanbod dat wordt uitgewerkt in de werkgroepen klimaatgemeenten (zie hoger) wordt afgetoetst bij geïnteresseerde gemeenten. Op vraag van de verantwoordelijke werkgroep wordt een klankbordgroep georganiseerd, waar alle gemeenten voor worden uitgenodigd. Deze klankbordgroep heeft een dynamische samenstelling aangezien gemeenten telkens zelf kunnen aangeven of ze geïnteresseerd zijn om input te geven over een specifiek project of thema. Na deze klankbordgroep kan de werkgroep daarna verder aan de slag om het aanbod te verfijnen of bij te sturen.

Thematische bijeenkomsten

Enkele keren per jaar worden thematische bijeenkomsten georganiseerd waar gemeenten de kans krijgen om in beperkte groep verder vorm te geven aan hun klimaatbeleid. Tijdens zo'n bijeenkomst laten we eerst een spreker met ervaring over dat specifieke thema aan het woord, en voorzien we daarna ruimte voor uitwisseling met andere gemeenten.

Ingeefsessies

Bij het ingeven van metingen en actieplannen in de online tool van het Burgemeestersconvenant, zijn er telkens ingeefsessies in het provinciehuis. Gemeenten kunnen, onder begeleiding en in alle rust hun gegevens invoeren in het Europese opvolgingssysteem.

▪ Financieel

Het hierboven beschreven aanbod is gratis voor de Limburgse gemeenten.

Daarnaast zoekt de provincie mee naar financiële mogelijkheden voor de opmaak en uitvoering van gemeentelijke klimaatplannen en verwijst het de gemeenten hiernaar door.

Een overzicht van bestaande subsidiekanalen is terug te vinden op <http://www.duurzamelimburgsegemeenten.be>.

▪ **Meer informatie**

www.burgemeestersconvenant.eu

www.burgemeestersconvenant.be

<http://klimaat.vmm.be>

<http://www.limburg.incijfers.be>

▪ **Contactgegevens**

Provincie Limburg, dienst Milieu en Klimaat, Hanne Keunen, 011 23 83 61, hanne.keunen@limburg.be

